

Projektrapport

Miljötillsyn hos lantbruk i kommunerna Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

2023-12-06

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Vi kontrollerade 20 lantbruk med varierande mängd djurhållning och en växtodlingsgård. Några lantbruk ligger inom nitratkänsligt område vilket innebär att lagstiftningen ställer högre krav på lagring och spridning av gödsel samt dokumentation. På kontrollerna tog vi upp frågor om växtnäring, växtskydd, cisterner, avfallshantering och animaliska biprodukter. Av de 21 verksamheter som vi kontrollerade var 12 så kallade C-verksamheter (anmälningsskyldiga verksamheter). Där kontrollerade vi även deras egenkontroll. Övriga 9 var U-verksamheter (varken tillstånds- eller anmälningsskyldiga).

I projektet hade vi särskilt fokus på integrerat växtskydd eftersom Jordbruksverket under år 2022 genomförde ett nationellt projekt om detta. Vi har haft fortsatt fokus år 2023 eftersom Jordbruksverket ansett att integrerat växtskydd fortsatt ska kontrolleras. Syftet med projektet var att följa upp resultatet från ett tidigare projekt som genomfördes 2015 samt att utveckla vägledningmaterialet så att det bättre ska stämma överens med den kontroll som numera ska utföras på området enligt EU:s kontrollförordning.

Integrerat växtskydd handlar om en hållbar användning av växtskyddsmedel. Genom att kombinera olika typer av åtgärder går det att bekämpa ogräs, svampsjukdomar och skadeinsekter i odlingen. Att tillämpa integrerat växtskydd innebär att verksamheten arbetar enligt följande fyra grunder:

1. Förebygga växtskyddsproblem
2. Bevaka skaderisken i fälten
3. Behovsanpassa åtgärderna
4. Följa upp och utvärdera bekämpningsåtgärderna.

Resultat

Vi genomförde 21 kontroller. Av dessa kunde vi konstatera avvikelser på 11 verksamheter. De flesta bristerna var ringa avvikelser från lagstiftningen. Det handlade oftast om brister i dokumentationen, exempelvis lantbrukarnas växtodlingsplaner. Verksamheter med ringa avvikelser kommer att åtgärda dem på frivillig väg.

På tre verksamheter var bristerna mer än ringa. Två verksamheter åtog sig att ordna sina gödselvårdsanläggningar så att inget läckage kunde ske. En lantbrukare fick ett beslut om miljöstraffavgift på grund av att spridningsutrustningen som använts inte var godkänd av Jordbruksverket under den tid som spridning skett.

Vår uppföljning efter projektet

Verksamheter med ringa avvikelser kommer att åtgärda dem på frivillig väg. Vi kommer att följa upp dem vid nästa planerade kontroll.

Verksamheter med brister i gödselvårdsanläggningen kommer att åtgärda dessa på frivillig väg, och vi följer upp dem innan årsskiftet 2023/2024.

Vad blev nyttan med projektet?

Svenskt lantbruk ger närproducerade livsmedel och är helt nödvändigt för att skapa det öppna, biologiskt rika landskap som kännetecknar svensk landsbygd. Trots det påverkar all växtodling och djurhållning miljön negativt i viss omfattning eftersom näringsämnen från växtodling och gödsel bidrar till övergödning i vattendrag, sjöar och hav. Med miljökvalitetsmål som Ingen övergödning, Grundvatten i bra kvalitet och En giftfri miljö i sikte fokuseras tillsynen på att minska läckage av näringsämnen och kemikalier från lantbruket. Genom löpande tillsyn kan vi säkerställa att miljölagstiftningen uppfylls och därmed att den negativa påverkan på miljön minskar.

Fakta om projektet

Namn:	Miljötillsyn hos lantbrukare i kommunerna Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.
Projektet pågick:	3 juli till 27 oktober 2023
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Växtskydd• Växtnäring• Animaliska biprodukter• Avfallshantering• Dokumentation• Egenkontroll
Antal anläggningar:	21
Antal anläggningar utan avvikelser:	10